

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2012

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс “Фінансовий облік II” є складовою циклу профілюючих дисциплін, які формують бакалавра за спеціальністю “Облік і аудит”. Для його опанування необхідне попереднє вивчення курсів “Економічна теорія”, “Фінанси підприємства”, “Економіка підприємства”, “Податкова система” “Бухгалтерський облік”, “Фінансовий облік I” та ін.

Теоретичною та методологічною основою курсу є економічна теорія та діалектичний метод пізнання суспільства. Це дає змогу розглядати питання обліку на наукових засадах. Логічним продовженням вивчення цієї дисципліни є такі курси, як: “Облік у банках”, “Облік у бюджетних установах”, “Звітність підприємства”, а також “Організація і методика аудиту”.

Мета курсу: засвоєння знань з теорії і практики ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.

Завдання курсу: вивчення методів і організації ведення на підприємствах фінансового обліку власного капіталу та зобов’язань з використанням прогресивних форм і національних стандартів.

Предмет: власний капітал і зобов’язання підприємства.

Програма курсу передбачає можливість оволодіння студентами фундаментальними економічними знаннями ведення бухгалтерського обліку та складання основних форм бухгалтерської звітності.

Навчальним планом передбачено вивчення дисципліни на лекційних, практичних аудиторних заняттях. Крім того, передбачено самостійну роботу студентів, а також складання письмового іспиту.

Практичні заняття проводяться з повторенням та опрацюванням теоретичних питань за конспектом, нормативно-законодавчих актів, рекомендованої літератури з виконанням конкретних практичних завдань. Лекційні заняття проводяться за темами курсу, де потрібно засвоїти порядок обліку грошових коштів, фінансових інвестицій, дебіторської заборгованості, основних засобів, нематеріальних активів, запасів, витрат виробництва та випуску готової продукції.

Самостійна робота виконується у вигляді опрацювання та конспектування відповідного матеріалу, а також виконання завдань з різних виробничих ситуацій.

Підготовлено доцентом кафедри обліку і аудиту
М. Т. Левочко

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
(протокол № 15 від 16.03.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Левочко М. Т. Навчальна програма з дисципліни “Фінансовий облік II” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012 р. — 26 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Фінансовий облік II”, питання для самоконтролю, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2012
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012

Студенти повинні *знати*:

- економічний зміст об'єктів обліку на основі загальної економічної теорії;
- економічний зміст господарських фактів, явищ та процесів, їх взаємозв'язок на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку;
- систему показників економіки та їх "вихід" на систему бухгалтерського обліку;
- закони, які впливають на побудову і ведення фінансового обліку (документування господарських фактів, формування системи показників фінансової діяльності підприємства);
- методика складання бухгалтерського запису будь-якого явища, факту та процесу, які пов'язані з фінансово-господарською діяльністю підприємства;
- техніку ведення обліку при будь-якій системі і формі: ручній, механізованій, автоматизованій, автоматичній;
- організацію обліку підприємницької діяльності усіх форм власності та видів підприємства; документальне оформлення усіх видів операцій по придбанню та продажу активів, обліку коштів цінних паперів, форм розрахунків за товарами та нетоварними операціями та ін.;

уміти:

- організувати ведення фінансового обліку на підприємстві, застосовуючи різні форми облікового процесу;
- оформляти первинні документи та реєстри аналітичного і синтетичного обліку з операцій фінансово-господарської діяльності підприємства;
- забезпечити повний та своєчасний облік руху грошових коштів та матеріальних цінностей з метою збереження власності підприємства;
- організувати облік витрат підприємницької діяльності;
- забезпечити достовірний облік процесу інвестування;
- узагальнювати облікову інформацію у фінансовій звітності та своєчасності надання її зовнішнім та внутрішнім користувачам.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Облік зобов'язань
1	Облік довгострокових зобов'язань
2	Облік короткострокових зобов'язань
3	Облік праці та її оплати
4	Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів
	Змістовий модуль II. Облік доходів, витрат і фінансових результатів
5	Облік доходів і витрат
6	Облік доходів майбутніх періодів
7	Облік фінансових результатів
	Змістовий модуль III. Облік власного капіталу. Фінансова звітність
8	Облік власного капіталу
9	Облік неоплаченого капіталу та забезпечень зобов'язань
10	Фінансова звітність підприємства
Разом годин: 162	

ЗМІСТ
дисципліни
“ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II”

Змістовий модуль I. Облік зобов'язань

Тема 1. Облік довгострокових зобов'язань

Поняття зобов'язань, основні види та форми розрахункових взаємовідносин. Оцінка зобов'язань. Структура П(С)БО 11 “Зобов'язання”. Характеристика рахунків з обліку довгострокових зобов'язань.

Облік довгострокових кредитів банків. Поняття кредиту та умови його надання. Документальне оформлення наданого кредиту. Погашення кредиту. Відображення довгострокових кредитів банків у бухгалтерському обліку та звітності позичальника.

Облік довгострокових векселів виданих. Простий та переказний вексель. Відсотковий і “безвідсотковий” вексель. Відображення довгострокових векселів, виданих у бухгалтерському обліку.

Облік довгострокових зобов'язань по облігаціях. Довгострокові облігації, випущені за номінальною вартістю. Довгострокові облігації, випущені зі знижкою (дисконтом) при емісії. Довгострокові облігації, випущені з премією. Вилучення облігацій з обігу. Конвертовані облігації. Відображення довгострокових зобов'язань по облігаціях. у бухгалтерському обліку.

Облік довгострокових зобов'язань з оренди. Облік інших довгострокових зобов'язань.

Відображення даних про зобов'язання в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Література [1; 2; 7; 18; 21; 24; 41; 64; 67]

Тема 2. Облік короткострокових зобов'язань

Оцінка зобов'язань за короткостроковими позиками. Сутність та порядок отримання кредитів. Характеристика рахунка 60 “Короткострокові позики”. Документування господарських операцій з обліку короткострокових кредитів. Синтетичний та аналітичний облік короткострокових кредитів. Відображення

короткострокових кредитів в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 2 (II та III розділів).

Характеристика рахунка 61 “Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями”. Документування господарських операцій з обліку поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Синтетичний та аналітичний облік. Відображення поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3, розділ II.

Характеристика рахунка 62 “Короткострокові векселі видані”. Документування господарських операцій з короткостроковими векселями виданими. Облік виданих короткострокових відсоткових векселів. Облік виданих короткострокових дисконтних векселів. Синтетичний та аналітичний облік. Відображення операцій з короткостроковими векселями, виданими в облікових регістрах та фінансовій звітності. Передача векселя за допомогою індосаменту. Вексельне поручництво (аваль). Придбання бланків векселів. Видача переказного векселя, його акцепт і погашення.

Облік кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Характеристика рахунка 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відображення операцій з розрахунків з постачальниками та підрядниками на рахунках бухгалтерського обліку. Аналітичний облік операцій з постачальниками та підрядниками. Синтетичний облік операцій з постачальниками та підрядниками.

Форми розрахунків з постачальниками за придбані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги по товарних та нетоварних операціях, готівкою та безготівковим шляхом.

Порядок складання журналу 3 та відомості 3.3, 3.4. Відображення короткострокових зобов'язань у фінансовій звітності.

Література [1; 2; 7; 9; 16; 18; 21; 23; 24; 51]

Тема 3. Облік праці та її оплати

Поняття, види та форми оплати праці. Нормативні джерела для нарахування заробітної плати. Зміст П(С)БО 26 “Виплати працівникам”. Фонд оплати праці. Мінімальна заробітна плата.

Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці.

Трудові відносини на підприємстві. Трудовий договір (контракт). Колективний договір. Матеріальна відповідальність працівників. Розірвання трудового договору. Особливості оплати робіт за трудовими угодами.

Нарахування заробітної плати. Облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. Облік розрахунків допомоги по тимчасовій непрацездатності. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток. Особливості нарахування інших додаткових оплат. Утримання із заробітної плати.

Облік розрахунків за страхуванням. Облік розрахунків за пенсійним забезпеченням. Облік розрахунків за соціальним страхуванням. Облік розрахунків за страхуванням на випадок безробіття. Облік розрахунків за індивідуальним страхуванням. Облік розрахунків за страхуванням майна. Облік розрахунків із соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

Література [3; 4; 5; 6; 7; 9; 18; 23; 49; 54]

Тема 4. Облік розрахунків з бюджетом з податків та обов'язкових платежів

Класифікація податків і зборів. Джерела сплати податків підприємствами. Податкове зобов'язання та податковий кредит. Синтетичний та аналітичний облік податків. Характеристика рахунка 64 “Розрахунки за податками і платежами”. Документування операцій з обліку розрахунків з бюджетом. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках обліку, в облікових регістрах та у фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3 та відомості аналітичного обліку розрахунків з бюджетом 3.6.

Економічна сутність, визначення і види дивідендів. Проміжні дивіденди, кінцеві дивіденди. Характеристика рахунка 67 “Розрахунки з учасниками”. Документування операцій з обліку розрахунків з учасниками. Відображення операцій з обліку розрахунків з учасниками на рахунках бухгалтерського обліку, у облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3, в частині розрахунків з учасниками Кт рахунка 67.

Поняття про філії, представництва, дочірні підприємства. Характеристика рахунка 68 “Розрахунки за іншими операціями”. Документування операцій з обліку розрахунків по інших операціях. Відображення в обліку розрахунків з дочірніми підприємствами та з іншими кредиторами. Відображення розрахунків по інших операціях, в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3 та відомості 3.5 аналітичного обліку розрахунків по інших операціях.

Література [1; 2; 7; 24; 40; 45; 53; 55; 56; 61]

Змістовий модуль II. Облік доходів, витрат і фінансових результатів

Тема 5. Облік доходів і витрат

Загальні засади обліку доходів і витрат. Економічна сутність доходів і витрат. Визнання, склад та оцінка доходів і витрат. Класифікація доходів і витрат. Принципи обліку доходів і витрат. Характеристика П(С)БО 15 “Дохід” та П(С)БО 16 “Витрати”. Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік доходів і витрат. Характеристика рахунків з обліку доходів і витрат. Варіанти обліку доходів і витрат.

Облік доходів і витрат операційної діяльності. Облік доходів і витрат від реалізації готової продукції. Облік доходів і витрат від реалізації товарів. Облік доходів і витрат від виконання робіт і надання послуг. Облік інших доходів і витрат операційної діяльності.

Облік доходів, витрат фінансових операцій.

Облік доходів, витрат іншої звичайної діяльності.

Облік доходів, витрат від надзвичайних подій.

Відображення операцій з обліку доходів, витрат і фінансових результатів за видами діяльності на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Література [2; 7; 9; 10; 17; 18; 22; 23; 42; 68]

Тема 6. Облік доходів майбутніх періодів

Поняття доходів майбутніх періодів. Характеристика рахунка 69 “Доходи майбутніх періодів”. Документування операцій з обліку доходів майбутніх періодів. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку доходів майбутніх періодів.

Відображення обліку доходів майбутніх періодів в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3.

Література [2; 7; 9; 10; 17; 18; 22; 23; 42; 68]

Тема 7. Облік фінансових результатів

Поняття та класифікація фінансових результатів. Загальні засади обліку фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів.

Облік фінансових результатів операційної діяльності.

Облік результатів фінансових операцій.

Облік фінансових результатів іншої звичайної діяльності.

Облік фінансових результатів від надзвичайних подій.

Облік використання нерозподіленого прибутку.

Відображення операцій з обліку фінансових результатів за видами діяльності на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Відстрочені податкові зобов'язання. Відстрочені податкові активи. Загальна характеристика П(С)БО 17 “Податок на прибуток”. Загальна характеристика рахунків 17 “Відстрочені податкові активи” та 54 “Відстрочені податкові зобов'язання”. Документування операцій з обліку відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань. Порядок розрахунку відстрочених податкових зобов'язань та активів на основі визначення тимчасових різниць. Відображення операцій з обліку відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та фінансовій звітності. Узгодження прибутку підприємства за даними бухгалтерського обліку та податкового прибутку.

Література [2; 7; 9; 10; 17; 18; 22; 23; 42; 68]

Змістовий модуль III. Облік власного капіталу. Фінансова звітність

Тема 8. Облік власного капіталу

Поняття та визначення власного капіталу. Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство. Характеристика рахунків з обліку власного капіталу та забезпечень зобов'язань.

Облік статутного капіталу на підприємствах різних форм власності. Особливості обліку статутного капіталу акціонерного товариства. Акції, їх типи та категорії. Роздрібнення та консолідація акцій. Продаж акцій (підписка на акції).

Облік пайового, додаткового та резервного капіталу.

Вилучений капітал. Викуп акцій. Неоплачений капітал.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток).

Інвентаризація власного капіталу. Відображення даних про власний капітал в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Література [2; 7; 9; 12; 26; 27; 30; 31; 46; 47]

Тема 9. Облік неоплаченого капіталу та забезпечень зобов'язань

Поняття та визначення неоплаченого капіталу.

Документування операцій з обліку неоплаченого капіталу.

Облік неоплаченого капіталу. Загальна характеристика рахунка 46 “Неоплачений капітал”.

Відображення даних про неоплачений капітал на рахунках обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поняття та класифікація забезпечень.

Документування господарських операцій з обліку забезпечень зобов'язань.

Облік забезпечень майбутніх витрат та платежів. Забезпечення виплат відпусток. Додаткове пенсійне забезпечення.

Облік цільового фінансування та цільових надходжень. Облік страхових резервів. Інвентаризація забезпечень зобов'язань.

Відображення даних про забезпечення зобов'язань у облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Література [7; 9; 12; 18; 27; 30; 31; 34; 47; 68]

Тема 10. Фінансова звітність підприємства

Склад і призначення фінансової звітності. Порядок складання фінансової звітності. Якісні характеристики та принципи підготовки фінансової звітності.

Характеристика П(С)БО 2 “Баланс”. Призначення Балансу та його структура. Визнання, оцінка та класифікація активу та пасиву Балансу. Методика складання Балансу.

П(С)БО 3 “Звіт про фінансові результати”. Загальна характеристика Звіту про фінансові результати. Класифікація та визначення доходів і витрат у Звіті про фінансові результати. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Визначення статей розділу “Елементи операційних витрат”. Особливості розділу III “Розрахунок показників прибутковості акцій”. Методика складання Звіту про фінансові результати.

П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів”. Загальна характеристика Звіту про рух грошових коштів. Послідовність складання Звіту про рух грошових коштів. Подання інформації про рух грошових коштів в результаті операційної діяльності. Визначення руху коштів в результаті фінансової та інвестиційної діяльності. Методика складання Звіту про рух грошових коштів.

П(С)БО 5 “Звіт про власний капітал”. Обґрунтування необхідності складання Звіту про валсний капітал. Власний капітал та його складові. Загальна характеристика Звіту про власний капітал. Визначення, оцінка і функції власного капіталу. Класифікація і складники власного капіталу. Методика складання Звіту про власний капітал. Примітки до фінансової звітності.

Література [8–12; 22; 23; 39; 47]

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Облік короткострокових зобов'язань на підприємстві.

2. Облік та визнання довгострокових зобов'язань підприємства.
3. Класифікація видів діяльності та їх вплив на побудову обліку.

Варіант 2

1. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками згідно П(С)БО.
2. Облік довгострокових векселів.
3. Аналітичний та синтетичний облік доходів від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг.

Варіант 3

1. Облік розрахунків по податках і платежах.
2. Облік векселів та їх види.
3. Облік доходів від реалізації іноземної валюти.

Варіант 4

1. Облік, завдання і призначення статутного капіталу.
2. Облік розрахунків з кредиторами згідно П(С)БО.
3. Облік доходів від реалізації інших оборотних активів.

Варіант 5

1. Облік, завдання і призначення пайового капіталу згідно П(С)БО.
2. Облік довгострокових позик.
3. Облік доходів від операційної курсової різниці.

Варіант 6

1. Облік формування статутного (пайового) капіталу на підприємствах з різною формою власності.
2. Облік доходів від операційної оренди активів.
3. Облік довгострокових позик.

Варіант 7

1. Облік і формування власного і залученого капіталу.
2. Довгострокові позики банку, їх документування та порядок погашення.
3. Визначення та облік отриманих пені, штрафів, неустойки.

Варіант 8

1. Власний капітал, його джерела, значення.
2. Аналітичний та синтетичний облік короткострокових позик банку.
3. Облік витрат на сумнівні, безнадійні борги та доходів від списання кредиторської заборгованості.

Варіант 9

1. Облік резервного капіталу згідно П(С)БО.
2. Економічний зміст оплати праці.
3. Облік та особливості отриманих грантів і субсидій.

Варіант 10

1. Облік додатково вкладеного капіталу.
2. Завдання обліку праці та розрахунків по її оплаті.
3. Облік інших доходів від операційної діяльності.

Варіант 11

1. Облік вилученого капіталу.
2. Види, форми оплати праці.
3. Облік фінансових результатів.

Варіант 12

1. Облік нерозподіленого прибутку згідно П(С)БО.
2. Документальне оформлення руху персоналу підприємства.
3. Облік та завдання фінансових результатів.

Варіант 13

1. Облік неоплаченого і вилученого капіталу.
2. Облік нарахування оплати праці на підприємстві.
3. Облік фінансових результатів звітного року та їх відображення у фінансовій звітності.

Варіант 14

1. Облік розрахунків за податками й платежами.
2. Фонд оплати праці на підприємстві, його значення.
3. Облік нерозподілених прибутків (непокрытих збитків).

Варіант 15

1. Облік відстрочених податкових активів і зобов'язань.
2. Джерела оплати праці персоналу та їх значення.
3. Облік прибутку, який використано у звітному періоді.

Варіант 16

1. Облік розрахунків за страхуванням.
2. Облік нарахування аліментів.
3. Облік покриття збитків.

Варіант 17

1. Облік розрахунків з кредиторами.
2. Табельний облік, його значення.
3. Облік доходів майбутніх періодів.

Варіант 18

1. Облік інших довгострокових зобов'язань.
2. Облік та документальне оформлення, облік використання робочого часу.
3. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів.

Варіант 19

1. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.
2. Методи нарахування заробітної плати та інших виплат.
3. Облік додаткового капіталу.

Варіант 20

1. Облік вексельних операцій.
2. Індксація і компенсація невиплаченої заробітної плати.
3. Облік резервного капіталу.

Варіант 21

1. Кредити банків, їх суть та значення у формуванні необоротних і оборотних активів.
2. Види утримань із заробітної плати та їх облік.
3. Облік цільового фінансування і цільових надходжень.

Варіант 22

1. Види кредитів банку та об'єкти кредитування.
2. Методика та техніка складання розрахунково-платіжних (розрахункових) відомостей.
3. Визнання довгострокових зобов'язань за облігаціями та фінансової оренди.

Варіант 23

1. Порядок отримання, надання та погашення кредитів банку.
2. Облік власного капіталу.
3. Облік номінальної вартості облігацій.

Варіант 24

1. Джерела погашення кредитів банку.
2. Облік розрахунків з персоналом по заробітній платі.
3. Облік премії за випущеними облігаціями.

Варіант 25

1. Облік короткострокових кредитів банку.
2. Облік забезпечення виплат відпусток персоналу підприємства.
3. Облік дисконту за випущеними облігаціями.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття та визначення власного капіталу.
2. Порядок формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності: державне, приватне підприємство, господарське товариство.
3. Особливості обліку статутного капіталу акціонерного товариства.
4. Акції, їх типи та категорії.
5. Роздрібнення та консолідація акцій.
6. Продаж акцій (підписка на акції).
7. Характеристика рахунків з обліку власного капіталу.
8. Облік статутного капіталу на підприємствах різних форм власності.
9. Облік пайового капіталу.

10. Облік додаткового капіталу.
11. Облік резервного капіталу.
12. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).
13. Облік неоплаченого капіталу.
14. Облік вилученого капіталу.
15. Відображення даних про власний капітал в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.
16. Інвентаризація власного капіталу.
17. Поняття та класифікація забезпечень у бухгалтерському обліку.
18. Облік забезпечень майбутніх витрат і платежів.
19. Облік цільового фінансування та цільових надходжень.
20. Облік страхових резервів.
21. Відображення даних про забезпечення зобов'язань в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.
22. Поняття зобов'язань, основні види та форми розрахункових взаємовідносин.
23. Оцінка зобов'язань.
24. Характеристика рахунків з обліку довгострокових зобов'язань.
25. Поняття кредиту та умови його надання.
26. Документальне оформлення наданого кредиту.
27. Погашення кредиту.
28. Облік довгострокових кредитів банків.
29. Облік довгострокових векселів виданих.
30. Облік довгострокових зобов'язань по облігаціях.
31. Довгострокові облігації, випущені за номінальною вартістю.
32. Довгострокові облігації, випущені зі знижкою (дисконтом) при емісії.
33. Довгострокові облігації, випущені з премією.
34. Вилучення облігацій з обігу.
35. Конвертовані облігації.
36. Облік довгострокових зобов'язань з оренди.
37. Облік інших довгострокових зобов'язань.
38. Відображення даних про зобов'язання в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.
39. Інвентаризація зобов'язань.
40. Синтетичний та аналітичний облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.
41. Документування господарських операцій з обліку поточної заборгованості.

42. Визнання зобов'язань за придбані товарно-матеріальні та нематеріальні цінності, послуги.
43. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.
44. Аналітичний облік операцій з постачальниками та підрядниками.
45. Синтетичний облік операцій з постачальниками та підрядниками.
46. Форми розрахунків з постачальниками за придбані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги по товарних та нетоварних операціях, готівкою та безготівковим шляхом.
47. Порядок здійснення та відображення в обліку імпорتنих операцій.
48. Облік виданих короткострокових відсоткових векселів.
49. Облік виданих короткострокових дисконтних векселів.
50. Передача векселя за допомогою індосаменту.
51. Вексельне поручництво (аваль).
52. Придбання бланків векселів.
53. Видача переказного векселя, його акцепт і погашення.
54. Облік іншої поточної заборгованості.
55. Джерела сплати податків підприємствами.
56. Податкове зобов'язання та податковий кредит.
57. Облік розрахунків за податками.
58. Документування операцій з обліку розрахунків з учасниками.
59. Відображення в обліку розрахунків з дочірніми підприємствами та з іншими кредиторами.
60. Відображення поточної заборгованості у фінансовій звітності.
61. Поняття, види та форми оплати праці.
62. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з оплати праці.
63. Трудові відносини на підприємстві.
64. Нарахування заробітної плати.
65. Облік розрахунків допомоги по тимчасовій непрацездатності.
66. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток.
67. Особливості нарахування інших додаткових оплат.
68. Утримання із заробітної плати.
69. Облік розрахунків за страхуванням.
70. Економічна сутність доходів, витрат і фінансових результатів.
71. Визнання, склад та оцінка доходів, витрат.

72. Характеристика рахунків з обліку доходів, витрат та фінансових результатів.
73. Облік операційної діяльності.
74. Облік доходів і результатів операційної діяльності.
75. Облік витрат фінансових операцій.
76. Облік доходів і результатів фінансових операцій.
77. Облік витрат іншої звичайної діяльності.
78. Облік доходів і результатів іншої звичайної діяльності.
79. Облік витрат від надзвичайних подій.
80. Облік доходів і результатів від надзвичайних подій.
81. Облік нерозподіленого прибутку.
82. Облік поточного податку на прибуток.
83. Облік постійних різниць.
84. Порядок розрахунку відстрочених податкових зобов'язань та активів на основі визначення тимчасових різниць.
85. Узгодження прибутку підприємства за даними бухгалтерського обліку та податкового прибутку.
86. Методика складання Балансу підприємства.
87. Методика складання Звіту про фінансові результати.
88. Методика складання Звіту про рух грошових коштів.
89. Методика складання Звіту про власний капітал.
90. Примітки до фінансової звітності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Про банки і банківську діяльність*: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III.
2. *Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні*: Закон України від 16.07.99 № 996-XIV (зі змін. і допов.).
3. *Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування*: Закон України від 09.07.03 № 1058-IV (із змін. і допов.).
4. *Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності*: Закон України від 23.09.99 № 1105-XIV (із змін. і допов.).
5. *Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття*: Закон України від 02.03.2000 № 1533-III (зі змін. та допов.).

6. *Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами зумовленими народженням та похованням*: Закон України від 18.01.01 № 2240-III (зі змін. та допов.).
7. *План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій*: Наказ Мінфіну України від 30.11.99 № 291.
8. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"*: Наказ Мінфіну України від 31.03.99 № 87.
9. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"*: Наказ Мінфіну України від 31.03.99 № 87.
10. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати"*: Наказ Мінфіну України від 31.03.99 № 87.
11. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів"*: Наказ Мінфіну України від 31.03.99 № 87.
12. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал"*: Наказ Мінфіну України від 31.03.99 № 87.
13. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах"*: Наказ Мінфіну України від 28.05.99 № 137.
14. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби"*: Наказ Мінфіну України від 27.04.2000 № 92.
15. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи"*: Наказ Мінфіну України від 18.10.99 № 242.
16. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси"*: Наказ Мінфіну України від 20.10.99 № 246.
17. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість"*: Наказ Мінфіну України від 08.11.99 № 237.
18. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання"*: Наказ Мінфіну України від 31.01.2000 № 20.
19. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції"*: Наказ Мінфіну України від 26.04.2000 № 91.
20. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти"*: Наказ Мінфіну України від 30.11.01 № 559.
21. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда"*: Наказ Мінфіну України від 28.07.2000 № 181.
22. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід"*: Наказ Мінфіну України від 29.11.99 № 290.
23. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати"*: Наказ Мінфіну України від 31.12.99 № 318.
24. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток"*: Наказ Мінфіну України від 28.12.2000 № 353.
25. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти"*: Наказ Мінфіну України від 28.04.01 № 1.
26. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств"*: Наказ Мінфіну України від 07.07.99 № 163.
27. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність"*: Наказ Мінфіну України від 30.07.99 № 176.
28. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів"*: Наказ Мінфіну України від 10.08.2000 № 193.
29. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 "Вплив інфляції"*: Наказ Мінфіну України від 28.02.02 № 147.
30. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін"*: Наказ Мінфіну України від 16.06.01 № 303.
31. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 "Прибуток на акцію"*: Наказ Мінфіну України від 16.07.01 № 344.
32. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"*: Наказ Мінфіну України від 25.02.2000 № 39.
33. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам"*: Наказ Мінфіну України від 28.10.03 № 601.
34. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 "Діяльність що припиняється"*: Наказ Мінфіну від 07.11.03 № 617.
35. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів"*: Наказ Мінфіну України від 24.12.04 № 817.

36. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 “Фінансова звітність за сегментами”*: Наказ Міністерства України від 19.05.05 № 412.
37. *Положення про ведення касових операцій в національній валюті в Україні*: Постанова Правління Національного банку України № 637 від 15.12.04.
38. *Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку*: Наказ Міністерства України від 24.05.95 № 88.
39. *Примітки до річної фінансової звітності*: Наказ Міністерства України від 29.11.2000 № 302.
40. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій*: Наказ Міністерства України від 30.11.99 № 291.
41. *Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами*: Наказ Міністерства України від 25.06.03 № 422.
42. *Бухгалтерський облік в Україні*: Навч. посіб. / За ред. Р. Л. Хом'яка. — 3-тє вид., допов. і перероб. — Л.: Львів. нац. ун-т “Львівська політехніка” Інтелект-захід, 2004. — 912 с.
43. *Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні*: Навч. посіб. / За ред. С. Ф. Голова. — Дніпропетровськ: ТОВ “Баланс-Клуб”, 2001 — 832 с.
44. *Бухгалтерський облік в галузях економіки*: Підручн. для студ. вищ. навч. закл. / В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась; За ред. В. Б. Захожая, М. Ф. Базася. — К.: МАУП, 2005. — 968 с.
45. *Бухгалтерський податковий облік*: Навч. посіб. / За ред. Ф. Ф. Бутинця, С. Л. Берези. — Житомир: ЖІТІ, 2004. — 384 с.
46. *Бухгалтерський фінансовий облік* / За ред. Ф. Ф. Бутинця. — 5-тє вид., допов. і переробл. — Житомир: ПП “Рута”, 2003. — 726 с.
47. *Левочки М. Т.* Бухгалтерський облік: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. спец. “Облік і аудит”. — К., 2008. — 327 с.
48. *Лень В. С., Гливенко В. В.* Звітність підприємства: Підручник. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: Центр навч. л-ри, 2006. — 612 с.

Додаткова

49. *Про відпуски*: Закон України від 15.11.96 № 504/96-ВР (із змін. і допов.).
50. *Про внесення змін до Закону України Про охорону праці*: Закон України від 21.11.02 № 229-IV (зі змін. та допов.).
51. *Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні порушення в зв'язку з прийняттям Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”*: Закон України від 05.04.01 № 2372-III.
52. *Про Національний банк України*: Закон України від 20.05.99 № 679-XIV (зі змін. та допов.).
53. *Про оплату праці*: Закон України від 24.03.95 № 108-95 (зі змін. і допов.).
54. *Про внесення змін і доповнень до Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств*: Закон України” від 22.05.97 № 283/97-ВР.
55. *Про пенсійне забезпечення*: Закон України від 05.11.92 № 1788-XII (із змін. і допов.).
56. *Про податок з доходів фізичних осіб*: Закон України від 22.05.03 № 889-IV (зі змін. та допов.).
57. *Про податок на додану вартість*: Закон України від 03.04.97 № 168/97-ВР (зі змін. та допов.).
58. *Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування*: Закон України від 11.01.01 № 2213-III (зі змін. та допов.).
59. *Про систему оподаткування*: Закон України від 25.06.91 № 1251-XII (із змін. і допов.).
60. *Інструкція “Про порядок надходження, обліку та витрачання коштів фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності”*: Постанова правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності від 26.06.01 № 16 (із змін. і допов.).
61. *Інструкція “Про порядок обчислення і сплати внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та обліку їх надходження до фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття”*: Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 18.12.2000 № 339 (із змін. і допов.).

62. *Інструкція* з бухгалтерського обліку податку на додану вартість: Наказ Мініфіну України від 01.07.97 (у ред. Наказу Мініфіну України від 24.12.04 № 818).
63. *Інструкція* зі статистики заробітної плати: Наказ Міністерства статистики України від 13.01.04 № 5.
64. *Інструкція* про безготівкові розрахунки України в національній валюті: Постанова Правління Національного банку України від 21.01.04 № 22.
65. *Інструкція* про порядок відкриття, використання і закриття рахунків в національній та іноземних валютах: Постанова Правління Національного банку України від 12.11.03 № 492.
66. *Про затвердження* зміни до Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків — резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків — нерезидентів у гривнях: Постанова Правління Національного банку України від 31.03.05 № 98.
67. *Бородкін О. С.* Фінансовий облік: Зб. задач для студ. спец. “Облік і аудит”. — Житомир: ПП “Рута”— ПП “Бутинець”, 2002. — 252 с.
68. *Бухгалтерський фінансовий облік: Практикум* / За ред. Ф. Ф. Бутинця. — Житомир, 2001 — 237 с.
69. *Гарасим П. М., Журавель Г. П., Хомин П. Я.* Податковий облік і звітність на підприємствах: Підручник. — К.: ВД “Професіонал”, 2004. — 448 с.
70. *Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю., Ямборко Г. А.* Фінансовий облік: Підруч. для студ. вищ. навч. закл., напрям “Економіка і підприємництво”, спец. “Облік і аудит” / За ред. С. Ф. Голова. — К.: Лібра, 2005. — 976 с.
71. *Кім, Сопко В. В., Кім С. Г.* Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2004. — 440 с.
72. *Лишillenко О. В.* Бухгалтерський облік: Навч. посіб. — К.: Вид-во “Центр навч. л-ри”, 2005. — 632 с.
73. *М'якота В.* Бухгалтерський облік на малих підприємствах. — Х.: Фактор, 2004. — 328 с.
74. *Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.* — К.: ФПБАУ, 2003. — 736 с.
75. *Нашкерська Г. В.* Бухгалтерський облік: Навч. посіб. — К.: Центр навч. л-ри, 2004. — 460 с.
76. *Пушкар М. С.* Фінансовий облік: Підручник. — Тернопіль: Карт-бланш, 2002.
77. *Тесленко Т. І., Носуля А. Д., Юр'єва П. В.* Бухгалтерський облік: Навч. посіб. — Ірпінь: Нац. академія ДПС України, 2004. — 392 с.
78. *Ткаченко Н. М.* Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. — К.: Алерта, 2006. — 1080 с.
79. *Шара Є. Ю., Тесленко Т. І.* Бухгалтерський облік. — Ірпінь: НАДПСУ, 2004. — 324 с.
80. *Шот А. П.* Фінансовий облік. — К.: ЦУЛ, 2004. — 165 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Фінансовий облік II”	5
Зміст дисципліни “Фінансовий облік II”	6
Варіанти контрольних робіт.....	12
Питання для самоконтролю	16
Список літератури	19

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Т. К. Валицька*
Комп’ютерне верстання *К. І. Мельник*

Зам. № ВКЦ-4770

Формат 60×84/₁₆ . Папір офсетний.

Друк ротаційний трафаретний.

Ум. друк. арк. 1,51. Обл.-вид. арк. 0,97. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*

Надруковано в друкарні ДП «Видавничий дім «Персонал»